

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

**Кафедра технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики
в дошкільній освіті**

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Г.КОРОЛЕНКА**

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції

(2-3 березня 2023 року)

м.Харків

УДК 37.091.33:004

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК В.В – доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В.Сташиса Національної Академії правових наук України.

ДОЦЕНКО С.О. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ПОНОМАРЬОВА Н.О. – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАРАРАК Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАНЬКО Т.П. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЧАПЛИГІНА А.Б. – доктор біологічних наук, професор, професор, завідувачка кафедри зоології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ОЛЕФІРЕНКО Н.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри інформатики, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 3 від 15 березня 2023 року)*

Цифрова трансформація освіти та науки : матеріали I Всеукраїнських науково-практичної конференції, 2-3 берез. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 272 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнської науково-практичної конференції, метою якої було об'єднання українських науковців для обговорення актуальних проблем цифровізації освіти і науки; обмін досвідом та науковими розробками, презентування своїх новаторських ідей, які можуть привернути увагу широкого кола фахівців і стати предметом дискусії.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

Петренко Т. ІКТ В КРОС-КУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ПІД ЧАС ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ І ВИКЛАДАЧА	61
Разуменко Т. STORYBOARD ЯК РЕСУРС НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	64
Ростока М. АКТУАЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО СУПРОВОДУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ І ПЕДАГОГІКИ	66
Солтусенко М. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ІГОР ЯК ІНСТРУМЕНТІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	71
Танько Т. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	74
Тарарак Н. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	78
Тарануха Т. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ	81
<i>Секція 2. Цифрова інтеграція науки, освіти і культури</i>	
Балюк О. ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	84
Бегунець К., Шліхта Г. ВПРОВАДЖЕННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС АДМІНІСТРУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕПАРТАМЕНТУ ЗФПВО ..	87
Ван Чжен. ІМЕРСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ	92
Гавриш І. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	95
Глушченко І. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ В УМОВАХ ЗМІЩАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	98
Десятнюк Л., Ямкова О. ТЕЛЕМЕДИЦИНА ЯК СУЧАСНА ФОРМА НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	102

сенсорів та інших технологій. Це може бути досягнуто за допомогою датчиків руху, технології розпізнавання обличчя та голосу, які дозволяють глядачам ставати частинами твору мистецтва.

Таким чином, імерсивні технології можуть бути використані для створення нових форм мистецтва, які включають в себе взаємодію з глядачами та забезпечують їм більш імерсивний та захоплюючий досвід.

Література:

1. Пінчук О. Імерсивні технології в навчанні: проблема чи перспектива? Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. URL : <https://goo-gl.su/G9wRx>
2. Слободяник О. Імерсивні технології у працях вітчизняних та зарубіжних науковців. *Наукові записки*. В.201. с.120-123. doi: 10.36550/2415-7988-2021-1-201-124-127
3. Bonasio, A. (2019). Immersive Experiences in Education New Places and Spaces for Learning. URL : <https://www.immersivelearning.news/2019/08/15/report-immersive-experiences-ineducation/>

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Ігор ГАВРИШ

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти (група 50),
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, м.
Харків

Інформатизація освіти, поширення комп'ютерних та цифрових технологій у світі актуалізує необхідність інформаційно-цифрової підготовки майбутніх педагогів. Цифрова грамотність розуміється як «набір знань та вмінь, які необхідні для безпечного та ефективного використання цифрових технологій та ресурсів Інтернету». Вона включає цифрове споживання, цифрову компетентність та цифрову безпеку.

Поняття «цифрова компетентність вчителя» стала об'єктом дослідження у численних вітчизняних [Дроговоз Н., Матяш В.] та зарубіжних працях [Sabero-Almenara, Gutiérrez-Castillo, Palacios-Rodríguez, From, Krumsvik] авторів.

Аналіз суті визначень цифрової компетентності вчителя дозволяє дійти невтішного висновку, що це засоби досягнення цілей освіти. Цифрова компетентність забезпечує «можливість розвитку, покращення педагогічної роботи з використанням цифрових технологій у професійному контексті» [3, с. 47]. Об'єднуючою ознакою більшості визначень цифрової компетентності є такі характеристики діяльності вчителя, як розуміння змісту використання цифрових технологій, впевненість, критичний аналіз, відповідальність, обґрунтованість дій у цифровому середовищі.

Р. Крумсвік зазначає, що розвиток цифрової компетентності відбувається під час практичної діяльності та на основі саморефлексії. Вона передбачає чотири етапи: ухвалення, адаптацію, присвоєння, інновації. На перших двох етапах відбувається оволодіння педагогом базовими цифровими навичками, на третьому етапі цифрові технології проникають у педагогічну діяльність, а на четвертому етапі вони дозволяють вчителю впроваджувати у практику педагогічні інновації за допомогою цифрових технологій. При цьому розвиток цифрової компетентності відбувається протягом усього життя, оскільки розвиток техніки та цифрових технологій перебуває у постійній еволюції [4, с. 275].

Всі запропоновані вченими ідеї про тлумачення суті поняття «цифрова компетентність» становлять інтерес для нашого дослідження, містять методично важливі вказівки до вдосконалення процесу формування цифрової компетентності майбутніх педагогів, проте не встановлюють логічного зв'язку між формуванням цифрової компетентності вчителя та його готовністю стати наставником учнів у оволодінні цифровими компетентностями, здатними забезпечити розвиток їхньої цифрової грамотності для соціальної інтеграції в цифровому суспільстві.

Розвитку цифрових компетенцій педагогів може сприяти рефлексивний аналіз навчальної взаємодії у режимі онлайн-нарад (віртуальний обмін). Формуванню цифрових навичок у вчителів сприяє включення до їхньої професійної підготовки великої практики розробки багатofункціональних

інтерактивних ресурсів. Пропонуються моделі поетапного впровадження цифрових технологій у педагогічну діяльність як один із підходів до формування цифрової компетентності [1, с. 154].

Наприклад, SAMR (Substitution – «заміна», Augmentation – «доповнення», Modification – «модернізація», Redefinition – «перевизначення»), яка відображає масштаб оновлення діяльності педагога та ступінь включення цифрових інструментів у навчальний процес. Ця модель ілюструє педагогам спосіб послідовної інтеграції цифрових технологій у їхню педагогічну практику, починаючи з процедури покращення, заміщення та доповнення (наприклад, просте перетворення будь-якої діяльності в електронну форму або використання онлайн-вправ на додаток до традиційних занять) і закінчуючи модифікацією та перевизначенням (наприклад, переміщення традиційного курсу онлайн або створення оригінального онлайн-курсу, який неможливо створити без цифрових технологій) [2, с. 87].

Формувати цифрову компетентність необхідно тільки в такому освітньому середовищі, яке включає сучасні інформаційні технології, оскільки абсолютно новий дидактичний потенціал даного середовища створює умови для застосування сучасних технологій у навчанні, які допомагають досягти нових результатів в освіті.

Цифрове освітнє середовище надає ефективні інструменти створення умов, які забезпечують безперервний професійний розвиток педагога, формування його цифрової компетентності.

Література:

1. Дроговоз Н.А., Матяш В.В. Формування цифрових компетентностей студентів педагогічної спеціальності. Наукові записки. Сер. Педагогічні науки. Вип. 177. Частина 1. 2019. С. 151-156.
2. Cabero-Almenara, Gutiérrez-Castillo, Palacios-Rodríguez, Barroso-Osuna. Development of the teacher digital competence validation of DigCompEdu check-in

questionnaire in the university context of Andalusia (Spain) // Sustainability. 2020. Vol. 12, issue 15.

3. From J. Pedagogical Digital Competence--Between Values, Knowledge and Skills // Higher Education Studies. 2017. Vol. 7, no. 2. P. 43–50.

4. Krumsvik R.J. Teacher educators' digital competence // Scandinavian Journal of Educational Research. 2014. Vol. 58, no. 3. P. 269–280.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Іван ГЛУЩЕНКО

аспірант кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань

Нині Україна зустрілася із низкою випробувань, які докорінно змінили звичне життя. Особливо гостро це позначилося у галузі освіти та науки. Одним із основних напрямків розвитку української системи освіти є її цифровізація. Цифрова трансформація, що охопила освітню галузь, є набагато більшою, ніж просте впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес університетів, це комплексна робота над побудовою системи цифрових рішень у сфері освіти та науки, включно зі створенням безпечного електронного освітнього середовища, забезпеченням необхідної цифрової інфраструктури закладів та установ освіти і науки, підвищення рівня цифрової компетентності, цифровою трансформацією процесів та послуг, а також автоматизацією збору і аналізу даних [7].

Професійна підготовка майбутніх бакалаврів фінансово-економічного профілю нині відбувається в умовах змішаного навчання у закладах вищої освіти. У публікаціях сучасних дослідників [2–4] схарактеризовано особливості оновлення змісту професійної підготовки майбутніх економістів та забезпечення її якості.